

Rada
Evropské unie

Brusel 6. října 2023
(OR. en)

13632/23

LIMITE

JAI 1237
COPEN 337
RELEX 1115
IPCR 59
COJUR 49

POZNÁMKA

Odesílatel: Předsednictví

Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada

Č. předchozího dokumentu: 6458/23, 9315/23

Předmět: Reakce na úrovni justice a boj proti beztrestnosti, pokud jde o zločiny spáchané v souvislosti s válečnou agresí Ruska proti Ukrajině
– aktuální stav

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví týkající se výše uvedeného tématu.

Reakce na úrovni justice a boj proti beztrestnosti, pokud jde o zločiny spáchané v souvislosti s válečnou agresí Ruska proti Ukrajině – aktuální stav

Španělské předsednictví je hluboce znepokojeno značným dopadem válečné agrese Ruska proti Ukrajině. V souladu s postupem stanoveným předchozími předsednictvími by španělské předsednictví chtělo poskytnout informace o nejnovějších iniciativách přijatých na evropské úrovni v oblasti boje proti beztrestnosti se zaměřením na činnosti, které proběhly od zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ve dnech 8. a 9. června 2023.

Evropská rada na svém zasedání ve dnech 29. a 30. června 2023 uvedla, že EU je i nadále pevně odhodlána zajistit, aby Rusko neslo za válečnou agresi proti Ukrajině plnou odpovědnost. Evropská rada uvítala pokrok při zřizování Mezinárodního střediska pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině (ICPA). Zhodnotila úsilí o zřízení tribunálu pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině, včetně práce hlavní skupiny, a vyzvala v tomto ohledu k další činnosti. Evropská rada rovněž uvítala skutečnost, že Rada Evropy zřídila registr škod způsobených agresí Ruské federace proti Ukrajině, a vyzvala v tomto ohledu k další činnosti.

Středisko ICPA, které funguje při Eurojustu, oficiálně zahájilo svou činnost v Haagu dne 3. července 2023. Bylo slavnostně otevřeno předsedou Eurojustu, evropským komisařem pro spravedlnost, ukrajinským generálním prokurátorem, prokurátorem Mezinárodního trestního soudu (ICC), náměstkem nejvyššího státního zástupce USA a ministrem spravedlnosti Nizozemska. Ke skutečnému zahájení fungování střediska ICPA došlo v září.

Prostřednictvím střediska ICPA podporuje Eurojust probíhající vyšetřování zločinu agrese. Do činnosti uvedeného střediska bude zapojeno několik ukrajinských prokurátorů na plný úvazek a několik státních zástupců na částečný úvazek z členských států, které jsou zapojeny do společného vyšetřovacího týmu pro domnělé nejzávažnější mezinárodní zločiny spáchané na Ukrajině (SVT). Úřad žalobce Mezinárodního trestního soudu, který je účastníkem SVT,¹ bude rovněž úzce zapojen do střediska ICPA, aby bylo zajištěno, že vyšetřování budou pečlivě sladěna. Orgány USA spolupracují se členy SVT na základě memoranda o porozumění a poskytují informace a důkazy prostřednictvím zvláštního státního zástupce pro zločin agrese, který je dočasně vyslán do Eurojustu. Některé země, a to jak členské státy, které nejsou členy SVT, tak třetí země, nabídly, že poskytnou technické odborné znalosti (např. vojenskou analýzu) nebo financování. Eurojust a členové SVT v současné době definují přesné potřeby a analyzují rámec pro tuto podporu.

Dne 11. září 2023 se ministři spravedlnosti členských a pozorovatelských států Rady Evropy sešli v Rize (Lotyšsko) na konferenci „O cestě ke spravedlnosti pro Ukrajinu: Prosazování odpovědnosti, slučování dětí s jejich rodinami a podpora odolnosti jejího systému soudnictví“ s cílem řešit důsledky válečné agrese Ruska proti Ukrajině. Znovu potvrdili své pevné odhodlání prosazovat spravedlnost a dodržování mezinárodního práva a uvítali zřízení registru škod způsobených agresí Ruské federace proti Ukrajině, který byl zřízen na základě rozšířené dílčí dohody Rady Evropy. Konference se rovněž zúčastnili evropský komisař pro spravedlnost, předseda Eurojustu a ředitel Agentury EU pro základní práva.

Dne 12. září 2023 se v Rize konalo druhé zasedání Konference účastníků registru škod, které bylo věnováno finančním otázkám a postupu pro jmenování správní rady. Evropská unie významně dobrovolně přispěla na náklady spojené se zřízením registru, jehož rozpočet je financován z ročních příspěvků zúčastněných států a z dobrovolných příspěvků.

¹ Dne 5. října 2023 se Europol stal rovněž účastníkem SVT.

Předsednictví by chtělo zdůraznit práci Eurojustu, pokud jde o databázi důkazů o nejzávažnějších mezinárodních zločinech (CICED) v Eurojustu.

Dne 23. února 2023 zahájil Eurojust provoz nově zřízené databáze CICED. Tato individuálně uzpůsobená justiční databáze byla vytvořena za účelem uchovávání, analýzy a ukládání důkazů o nejzávažnějších mezinárodních zločinech (genocidě, zločinech proti lidskosti a válečných zločinech a souvisejících trestných činech). Umožňuje Eurojustu podporovat vnitrostátní justiční orgány při zjišťování důkazů nacházejících se v jiné zemi, které mohou být relevantní pro jejich vlastní vyšetřování.

Databáze CICED se nachází v klíčovém okamžiku, kdy probíhá třetí fáze jejího vývoje. Vzhledem k tomu, že funkce bezpečného uchovávání a předávání informací již byly dokončeny, pracuje Eurojust na zavedení analytické funkce, kterou schválil evropský inspektor ochrany údajů v létě 2023. Tato analytická funkce umožní Eurojustu dále analyzovat obdržené informace, vytvořit mezi nimi vazby a poskytovat členským státům zpětnou vazbu. Eurojust očekává, že technické provádění analytické složky dokončí do listopadu 2023. Je nanejvýš důležité, aby všechny členské státy bez ohledu na to, zda jsou členy SVT, poskytly důkazy do databáze.

Pokroku bylo rovněž dosaženo, pokud jde o právní předpisy EU týkající se porušování omezujících opatření EU a konfiskace.

První a druhá třístranná jednání o návrhu směrnice o konfiskaci a vymáhání majetku se konala ve dnech 13. června a 3. října 2023.

Pokud jde o návrh směrnice o vymezení trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření Unie, první triology se konaly ve dnech 12. července a 26. září 2023.